

נאמר בתהלים:

1 וְהִנֵּה, עֲנִין עֲמִידת הָעוֹלָם עַל שְׁלֹשָׁה דְבָרִים הוּא עַל-דֶּרֶךְ
 2 מֵה שְׁכָתוּב⁸ וְהַחוּט הַמְּשׁוּלָשׁ לֹא בְּמַהְרָה יִנְתֵּק לַחוּט הָעֵשׂוּר
 3 מִשְׁלוֹשָׁה חוּטִים יֶחֱד יֵשׁ חוּזֵק מִיּוֹחַד וְהוּא לֹא נִקְרַע בְּמִהְרָה (שְׁהָרִי "לֹא
 4 יִנְתֵּק" אֵלֵא יִתְקִים הוּא עֲנִין הַעֲמִידָה הַיֵּינוּ קִיּוּם תְּקִין), וְאֵיִתָּא
 5 בְּיִלְקוּט⁹ שְׁהַחוּט הַמְּשׁוּלָשׁ
 6 (שְׁפִירוּשׁוֹ הַפְּשׁוּט הוּא
 7 הַהֲתַאֲחָדוּת וְהַחִיבּוּר יֶחֱד שָׁל
 8 שְׁלֹשָׁה) קָאֵי כּוּנוּתָה עַל יַעֲקֹב
 9 אֲבִינוּ. וְצָרִיף לְהַבִּין, מֵהוּ
 10 הָעֲנִין הַמִּיּוֹחַד בִּיעֲקֹב אֲבִינוּ
 11 שְׁדוּקָא עַל יַעֲקֹב נֶאֱמַר
 12 "הַחוּט הַמְּשׁוּלָשׁ לֹא בְּמַהְרָה
 13 יִנְתֵּק?"

14 (ב) וַיֵּשׁ לְהַבִּין תְּחִלָּה בְּאוּר
 15 עֲנִין¹⁰ כֹּל שְׁלוֹשֶׁת הָאָבוֹת
 16 (שְׁהָרִי יַעֲקֹב הוּא בְּחִיר הַנְּעִלָה
 17 וְהַמּוֹבַחַר (שְׁבָאָבוֹת¹¹),
 18 שְׁעֲלִיהֶם אֲמַרוּ¹²: הָאָבוֹת הֵן
 19 הֵן הַמְּרַכְּבָה שֶׁהֵם בְּטֵלִים לְאִלּוּקוֹת
 20 בְּבִטּוּל מוֹחֵלֵט כֶּסֶם שֶׁהַמְּרַכְּבָה בְּטֵלָה
 21 לְחִלוּטִין אֵל הַרוֹכֵב וְאִין לֵה כֹּל רֵצוֹן
 22 מִשְׁלָה. דְּלְכַאוּרָה, בְּשִׁלְמָא
 23 לְכַאוּרָה יִכּוֹל הִיא הַדְּרַב לְהִיּוֹת מוֹבֵן
 24 וּמִתְקַבֵּל בְּנוֹגַע לְחַיּוֹת הַקּוֹדֵשׁ,
 25 הַמְּלַאכִים, שְׁהֵם מְרַכְּבָה, כְּמוֹ
 26 שְׁכָתוּב¹³ בְּתִיאור הַמְּרַכְּבָה הַעֲלִיּוּנָה
 27 שְׂרָאָה יְחֻזְקָאֵל הַנְּבִיא וּפְגִי אַרְיָה
 28 אֵל הַיְמִין גּוֹ' וּפְגִי שׁוּר

19 בְּיִלְקוּט⁹ שְׁהַחוּט הַמְּשׁוּלָשׁ (שְׁפִירוּשׁוֹ הַפְּשׁוּט הוּא הַהֲתַאֲחָדוּת שֶׁל שְׁלֹשָׁה)
 20 קָאֵי עַל יַעֲקֹב. וְצָרִיף לְהַבִּין, מֵהוּ הָעֲנִין שְׁדוּקָא עַל יַעֲקֹב נֶאֱמַר "הַחוּט
 הַמְּשׁוּלָשׁ לֹא בְּמַהְרָה יִנְתֵּק".

22 (ב) וַיֵּשׁ לְהַבִּין תְּחִלָּה בְּאוּר עֲנִין¹⁰ הָאָבוֹת (שְׁהָרִי יַעֲקֹב הוּא בְּחִיר
 23 (שְׁבָאָבוֹת¹¹), שְׁעֲלִיהֶם אֲמַרוּ¹²: הָאָבוֹת הֵן הֵן הַמְּרַכְּבָה. דְּלְכַאוּרָה,
 24 בְּשִׁלְמָא בְּנוֹגַע לְחַיּוֹת שְׁהֵם מְרַכְּבָה, כְּמוֹ שְׁכָתוּב¹³ וּפְגִי אַרְיָה אֵל הַיְמִין גּוֹ'

1 פְּדָה¹ בְּשָׁלוֹם נִפְשֵׁי מְקַרְב לִי פִי בְּרַבִּים הָיוּ עֲמָדִי², וְהַפְּסוּק
 2 שִׁיךְ בְּמִיּוֹחַד לִי"ט כְּסִלּוֹ כְּדַבְרֵי אֲדַמּוּר³ הֶזְקֵן בְּעַל הַגְּאוּלָּה שֶׁבְּשׁוֹרַת הַשְּׁחָרוּר
 3 מְבִית הָאֲסוּרִים הִגִּיעָה אֵלָיו כְּשִׁקְרָא פְּסוּק זֶה וְדָרְשׁוּ עַל פְּסוּק זֶה
 4 בְּגַמְרָא³, אֲמַר הַקְּב"ה: כָּל
 5 הָעוֹסֵק בְּתוֹרָה וּבְגַמְלֵיּוֹת
 6 חֲסָדִים וּמִתְפַּלֵּל עִם הַצְּבוּר,
 7 מַעֲלָה אֲנִי עֲלָיו הַרְיִי מַחֲשִׁיב לוֹ
 8 כְּאִילוֹ פְּדָאֲנִי לִי וּלְכַנִּי מִבִּין
 9 אוֹמוֹת הָעוֹלָם, וּכְפִירוּשׁ
 10 רְש"י: פְּדָה בְּשָׁלוֹם, זֶה הָאֵדָם
 11 שֶׁעֵסֵק בְּדַבְרֵי שְׁלוֹם, דְּהֵינּוּ
 12 תּוֹרָה, דְּכַתִּיב⁴ שְׁכָתוּב עַל הַתּוֹרָה
 13 וְכָל נְתִיבוֹתֶיהָ שְׁלוֹם. וְכֵן
 14 גְּמִילוּת חֲסָדִים נְמִי גַם כֵּן
 15 שְׁלוֹם הוּא כּו' וְכָא לִידֵי
 16 אַתְּוָה וְשָׁלוֹם. וְכֵן מִתְפַּלֵּל
 17 עִם הַצְּבוּר, שְׁהָיוּ עֲנִין "כִּי
 18 בְּרַבִּים הָיוּ עֲמָדִי", שְׁהַתְּפַלְּלוּ
 19 עִמִּי⁵.

20 וְצָרִיף לְהַבִּין, מֵהוּ הָעֲנִין
 21 ד'פְּדָאֲנִי" מֵהוּ הַמְּשַׁמְעוֹת שֶׁל
 22 הַמוֹשֵׁג "פְּרִייה" לְגַבֵּי הַקְּדוּשָׁה-בִּירוּךְ-
 23 הוּא?
 24 וְהִנֵּה, בְּעֲנִין שְׁלֹשָׁה הַדְּבָרִים
 25 שְׁבַמְאָמַר רַז"ל זֶה, תּוֹרָה,
 26 גְּמִילוּת חֲסָדִים וְתִפִּילָה אֵיִתָּא⁶ מוֹבָא
 27 שְׁהֵם שְׁלֹשָׁה הַדְּבָרִים
 28 שְׁעֲלִיהֶם הָעוֹלָם עוֹמֵד⁷,
 29 כְּדַבְרֵי הַמְּשַׁנָּה בְּפִרְקֵי אֲבוֹת "עַל
 30 שְׁלוֹשָׁה דְּבָרִים הָעוֹלָם עוֹמֵד, עַל
 31 הַתּוֹרָה וְעַל הָעֲבוּדָה (הַתְּפִילָה שְׂהִיא
 32 עֲבוּדָה שְׁבַלְב) וְעַל גְּמִילוּת חֲסָדִים"
 33 וְצָרִיף לְהַבִּין, מֵהוּ הָעֲנִין
 34 הַמְּשַׁמְעוֹת הַפְּנִימִית דְּעֲמִידַת
 35 הָעוֹלָם עַל שְׁלֹשָׁה דְּבָרִים
 36 אֵלּוּ?
 37

בס"ד. י"ט כסלו, ה'תשכ"ה (הנחה בלתי מוגה)

1 פְּדָה¹ בְּשָׁלוֹם נִפְשֵׁי מְקַרְב לִי פִי בְּרַבִּים הָיוּ
 2 עֲמָדִי², וְדָרְשׁוּ עַל זֶה בְּגַמְרָא³, אֲמַר
 3 הַקְּב"ה: כָּל הָעוֹסֵק בְּתוֹרָה וּבְגַמְלֵיּוֹת חֲסָדִים
 4 וּמִתְפַּלֵּל עִם הַצְּבוּר, מַעֲלָה אֲנִי עֲלָיו כְּאִילוֹ
 5 פְּדָאֲנִי לִי וּלְכַנִּי מִבִּין אוֹמוֹת הָעוֹלָם, וּכְפִירוּשׁ
 6 רְש"י: פְּדָה בְּשָׁלוֹם, זֶה שֶׁעֵסֵק בְּדַבְרֵי שְׁלוֹם,
 7 דְּהֵינּוּ תּוֹרָה, דְּכַתִּיב⁴ וְכָל נְתִיבוֹתֶיהָ שְׁלוֹם. וְכֵן
 8 גְּמִילוּת חֲסָדִים נְמִי שְׁלוֹם הוּא כּו' וְכָא לִידֵי
 9 אַתְּוָה וְשָׁלוֹם. וְכֵן מִתְפַּלֵּל עִם הַצְּבוּר, שְׁהָיוּ
 10 עֲנִין "כִּי בְּרַבִּים הָיוּ עֲמָדִי", שְׁהַתְּפַלְּלוּ עִמִּי⁵.
 11 וְצָרִיף לְהַבִּין, מֵהוּ הָעֲנִין ד'פְּדָאֲנִי". וְהִנֵּה,
 12 בְּעֲנִין שְׁלֹשָׁה הַדְּבָרִים שְׁבַמְאָמַר רַז"ל זֶה,
 13 אֵיִתָּא⁶ שְׁהֵם שְׁלֹשָׁה הַדְּבָרִים שְׁעֲלִיהֶם הָעוֹלָם
 14 עוֹמֵד⁷, וְצָרִיף לְהַבִּין, מֵהוּ הָעֲנִין דְּעֲמִידַת
 15 הָעוֹלָם עַל שְׁלֹשָׁה דְּבָרִים אֵלּוּ. וְהִנֵּה, עֲנִין
 16 עֲמִידַת הָעוֹלָם עַל שְׁלֹשָׁה דְּבָרִים הוּא עַל-דֶּרֶךְ
 17 מֵה שְׁכָתוּב⁸ וְהַחוּט הַמְּשׁוּלָשׁ לֹא בְּמַהְרָה יִנְתֵּק
 18 (שְׁהָרִי "לֹא יִנְתֵּק" הוּא עֲנִין הַעֲמִידָה), וְאֵיִתָּא

1) ראה ב"פתח דבר" למאמר* ד"ה פדה בשלום תרל"ב: "כ"ק אדמו"ר שליט"א הואיל לאמר מאמר זה בעת ההתוערות
 דחג הגאולה י"ט כסלו השתא (עם איזה הוספות ושינויים)". 2) תהלים נה, יט. 3) ברכות ח, רע"א. 4) משלי ג, יז. 5) פירוש"י
 ברכות שם (ד"ה כי ברבים). 6) חדא"ג מהרש"א לברכות שם. 7) אבות פ"א מ"ב. 8) קהלת ד, יב. 9) יל"ש האיזינו סוף רמז
 תתקמב. 10) בהבא לקמן - ראה תו"א יתרו עב, ד ואילך. 11) ב"ר פע"ו, ו. 12) זח"א קיט, ב. 13) שער הפסוקים להאריז"ל
 תולדות כז, כה. 12) ב"ר פמ"ז, ו. 13) יחזקאל א, י.

(* יצא לאור בקונטרס בפני עצמו (כ' כסלו תשכ"ה), בתוספת איזה הערות ומ"מ מכ"ק אדמו"ר שליט"א (ונדפס אח"כ בסה"מ תרל"ב ח"א ע'
 טו ואילך (וראה גם שם ע' יב ואילך - רישומי דברים בקצרה, ובהוספתו)).

פדה בשלום נפשי

ביאור בדרך אפשר

ביאור בדרך אפשר

1 מהשִׁמְאֵל גו', לְהִיּוֹתָם נִבְרָאִים מציאות בפני עצמה שנבראה על־ידי
2 הקב"ה, הָרִי הֵם בְּטָלִים לְהֵ"א אָדָם שְׁעַל הַפְּסָא", האדם העליון,
3 הקדוש־ברוך־הוא שבמעשה המרכבה מתואר כאדם היושב על הכסא וְעַל־
4 יְדֵיָהּ שֶׁהֵם, הנבראים, בטלים למי שברא אותם, הֵם בְּבַחֲיִנַת מְרַכְבָּה
5 אֱלֹו, בְּדוּגְמַת הַסּוֹס שְׁהוּא
6 בְּטַל אֶל הָרוֹכֵב עָלָיו ועושה את
7 רצונו של הרוכב, וְעַל־יְדֵיָהּ הָרִי
8 הוּא הַסּוֹס מַעֲלָה אֶת רוֹכְבוֹ
9 למצב ומקום נעלה יותר. וְהִינּוּ,
10 שְׁיִישׁ בְּזָה כְּבִיטוּל הַמַּרְכָּבָה אֵל
11 הַרוֹכֵב שְׁנֵי עֲנָנִים. הָרֵאשׁוֹן,
12 שְׁהָרוֹכֵב צָרִיף עֲלֶיהָ וְעַל־ידי
13 הַמַּרְכָּבָה כְּטֹלָה אֵלָיו הוּא מַתְעַלָּה.
14 וְהַשֵּׁנִי, שְׁהָעֲנָנִן שְׁהוּא
15 בְּבַחֲיִנַת מְרַכְבָּה הַמַּרְכָּבָה אוֹ הַסּוֹס
16 הַבְּטָלִים אֵל הַרוֹכֵב הוּא נִבְרָא,
17 וְכְטַל אֶל הָרוֹכֵב עָלָיו, וְכִיטוּל
18 זֶה פּוֹעֵל שְׁהוּא הַמַּתְבַּטֵּל נוֹשֵׂא
19 אֶת הָרוֹכֵב ומעלה אותו, וְגַם
20 מְנוֹשֵׂא עִמּוֹ¹⁴ ועל־ידי הביטול גם
21 הַמַּרְכָּבָה מַתְעַלָּה אֶבֶל צָרִיף
22 לְהִבִּיז, מֵהוּ הָעֲנָנִן שְׁהֵ"א אֲבוֹת
23 הֵן הַמְרַכְבָּה", הָרִי הָאֲבוֹת
24 הֵם נִמְשָׁכִים מִבַּחֲיִנַת עוֹלָם
25 הָאֲצִילוּת¹⁵, הַעוֹלָם הָרֵאשׁוֹן
26 וְהַנְּעֹלָה בִּיּוֹר מִבֵּין אַרְבַּע הָעוֹלָמוֹת
27 הָרוֹחַנִים הַכִּלְיִים (אֲצִילוּת־בְּרִיאָה־
28 יְצִירָה־עֲשִׂיָה) וְעַל עוֹלָם הָאֲצִילוּת
29 מְבוֹאֵר בְּקַבְלָה וְחִסְדוֹת שֶׁהוּא אֱלוֹקוֹת
30 מִמֶּשׁ דָּאִיהוּ וְחִיּוּהִי חַד, אִיהוּ
31 וְגִרְמוּהִי חַד¹⁶, וְהִבִּטוּל לְאֱלוֹקוֹת
32 כְּעוֹלָם הָאֲצִילוּת הוּא עַד כַּדִּי כֵךְ שֶׁנֶּם
33 הָאוֹרוֹת שֶׁל הַסְּפִירוֹת הָעֲלִיּוֹנוֹת כְּפִי
34 שֶׁהֵן מְאִירוֹת כְּעוֹלָם הָאֲצִילוּת וְגַם
35 הַכִּלִּים שֶׁל הַסְּפִירוֹת בְּטָלִים לְגַמְרֵי אֵל
36 הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא כְּעֵצְמוֹ עַד שֶׁ"אִיהוּ
37 וְחִיּוּהִי", הוּא הָאוֹרוֹת, וְ"אִיהוּ
38 וְגִרְמוּהִי" הוּא וְהַכִּלִּים הֵם מְצִיאֹת אַחַת
39 וְאִם־כֵּן, אֵינוֹ מוּכָן אֵיף שִׁיף
40 אֶצְלָם אֲצֵל הָאֲבוֹת שְׁשׁוֹרֶם
41 מֵאֲצִילוּת עֲנָנִן הַמְרַכְבָּה, מַצַּד
42 שְׁנֵי עֲנָנִים הַנְ"ל. הִינּוּ, מִנֵּינִן לְהֵם הַכֹּחַ לְנִשְׂאֹת אֵת מַה

שְׁמַעֲלֵיהֶם, ה"רוכב", כביכול, הָרִי אֵינָם צָרִיכִים לְעֲנָנִן הַבִּיטוּל
(שְׁעַל־יְדוֹ נוֹשֵׂא ומעלה ומרומם הַנִּבְרָא אֶת הָרוֹכֵב עָלָיו)
לְהִיּוֹתָם מִבַּחֲיִנַת אִיהוּ וְחִיּוּהִי חַד, אִיהוּ וְגִרְמוּהִי חַד וממילא
הֵם כְּכֹר בְּטָלִים וְאֵינָם זֹקְקִים לְהַתְבַּטְלוֹת. וְגַם, לְהִיכָן צָרִיכִים
לְנִשְׂאֹת לְהַעֲלוֹת וְלִרְמֵם עֲנָנִן שֶׁל
עוֹלָם הָאֲצִילוּת, דָּאִיהוּ
וְחִיּוּהִי חַד, אִיהוּ וְגִרְמוּהִי חַד
וְהָרִי הוּא כְּכֹר נַעֲלָה בִּיּוֹר וְמֵאֹחַד עִם
הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּעֵצְמוֹ?
(ג) וְיּוֹכֵן בְּהִקְדָּם בְּאוּר עֲנָנִן
הָאִמּוֹר בִּיחְזָקָל בְּתִיּוֹר מֵרָאָה
הַמַּרְכָּבָה הָעֲלִיּוֹנָה מְרַכְבֵּת הַחִיּוּת,
חִיּוֹת הַקְּדוּשׁ שֶׁהֵם מְלֹאכִים עֲלִיּוֹנִים,
פְּנֵי אַרְיָה גו' וְפְנֵי שׁוֹר גו'
(כּוֹלָל גַּם "פְּנֵי אָדָם"), שְׁהֵם
"נוֹשְׂאִים מַעֲלִים וּמְרומֵם אֶת
הַפְּסָא" וְהֵ"א אָדָם שְׁעַל
הַפְּסָא" הֵינּוּ הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא
הַנִּקְרָא "אָדָם הָעֲלִיּוֹן".
וְהָעֲנָנִן הוּא, דְּהִנֵּה, 'אָדָם'
בַּחֲיִנַת 'אָדָם' לְמַעֲלָה בְּאֱלוֹקוֹת עֲנָנִנוֹ
הוּא הַתְּפִלָּלוֹת חִיבּוֹר וְשִׁלּוּב שֶׁל
שְׁלֹשָׁה קְוִינִן, כְּמוֹ שְׁלֹשֶׁת
הַקְּוִינִן הַמְשׁוּלָּבִים וּמְחוּבְּרִים יַחַד
שְׁבַצְיֹור אוֹת א' - הָאוֹת
הָרֵאשׁוֹנָה דָּאָדָם, יו"ד
לְמַעֲלָה וְיו"ד לְמַטָּה, וְקוֹ
בְּאֶמְצַע שְׁמֻחְבָּרָם הַמַּחְבֵּר אֵת
שְׁנֵי הַיּוֹדִינִן, וְכְמוֹ כֵּן שְׁלֹשֶׁת
הַקְּוִינִן שֶׁל הַסְּפִירוֹת הָעֲלִיּוֹנוֹת
הַנְּחַלְקוֹת לְשִׁלוֹשׁ קְבוּצוֹת דְּחֻכְמָה־
חֲסֵד־נִצְחָה מְמִינִן, בִּינָה־
גְּבוּרָה־הוֹד מְשֻׁמָּאֵל, וְדַעַת־
תְּפָאֲרֵת־סוֹד בְּאֶמְצַע (וְכַפִּי
שְׁמוּבָא בִּפְתַח אֱלִיהוּ שִׁד יִמִּין
מְסַמֵּלֵת אֵת קוֹ הַחֲסֵד, יָד שְׁמָאֵל
מְסַמֵּלֵת אֵת קוֹ הַגְּבוּרָה, וְהַגּוֹף
שְׁבִאֲמַצַּע מְסַמֵּל אֵת קוֹ הַתְּפָאֲרֵת),
וְכֹאֲשֶׁר שְׁלֹשֶׁת הַקְּוִינִן הֵם
בְּהִתְחַבְּרוּת זֶה עִם זֶה
וְהַתְּפִלָּלוֹת וְשִׁלּוּב זֶה בּוֹה, אָזִי
שֶׁם כּוֹלָל לְכָל 'קְבוּצוֹת' הַסְּפִירוֹת בִּיחַד.¹⁴

(14) ראה תו"א שם עא, א. בחיי תרומה כה, י. (15) ראה גם תו"א ס"פ ויצא (כד, א). לקו"ת צו יז, סע"ב. (16) תקו"ז בהקדמה (ג, סע"ב).

ביאור בדרך אפשר

ביאור בדרך אפשר

45 שִׁיחֵיו בְּהִתְפַּלְלוֹת כמבואר לעיל שההתפללות ביניהם אפשרית, למרות
 46 היותם הופכיים, כי הם בטלים למה שלמעלה מהם. וזוהי עבודת חיות
 47 הקודש, המלאכים של המַרְכָּבָה העליונה, שְׂאֵף-עַל-פִּי שָׁהם
 48 תְּלוּקִים שונים זֶה מִזֶּה, פָּנֵי אֶרְיָה אֶל הַיָּמִין גּו', וּפְנֵי שׁוּר
 49 מִהַשְּׂמַאל גּו', וְקוּ הַיָּמִין וְקוּ
 50 הַשְּׂמַאל הֵם שְׁנֵי הַפְּכִים, מְכַל-
 51 מְקוֹם מִצַּד בִּיטוּלָם שֶׁל כָּל אֶחָד
 52 מֵהֶם ל"כִּפְסָא" וְל"אָדָם שְׁעַל
 53 הַכִּפְסָא", הָרִי הֵם מְעַלִּים אֶת
 54 ה"כִּפְסָא" עִם ה"אָדָם",
 55 וגורמים בו עצמו עילוי, כביכול,
 56 והעליה היא שֶׁה"אָדָם" שִׁיכּוֹל
 57 לְהִיטוּת בְּאִוְפֵן שֶׁל שְׂלֵשָׁה קוּיִן
 58 שונים והפכים (ללא ההתפללות
 59 הנובעת מהביטול), יִתְעַלֶּה
 60 לְמַעְמַד וּמִצָּב נְעִלָה יוֹתֵר שִׁיחֵיהָ
 61 נְכָר בּוּ הַבִּיטוּל שְׁנִמְשָׁף
 62 מִבְּחִינַת מ"ה, וְהִינּוּ עַל-יָדֵי-
 63 זֶה שֶׁהַחַיּוֹת מְעַלִּים אֶת
 64 ה"אָדָם" לְבְּחִינַת מ"ה כמבואר
 65 לעיל.
 66 וּבְזֶה יוֹכֵן גַּם עֲנִיָן "פָּנֵי
 67 אָדָם" שִׁישׁ בְּחַיּוֹת הַמְּרַכְבָּה
 68 ב"פְּנֵי אֶרְיָה" וּב"פְּנֵי שׁוּר" עִצְמָם, לֹא
 69 רַק "פָּנֵי אָדָם" בְּפָנֵי עֲצָמוֹ
 70 ללא התפללות בבחינות אחרות, אֶלָּא
 71 גַּם כָּל אֶחָד מֵהֶם מִה"חַיּוֹת"
 72 כָּלוּל מ"פָּנֵי אָדָם", כְּמוֹ
 73 שְׁכַתוֹב¹³ וְדַמּוּת פְּנִיָהּם שֶׁל
 74 ה"אֶרְיָה" וְה"שׁוּר" פָּנֵי אָדָם,
 75 שְׁזָהוּ לְפִי שְׁעֵבּוֹדָתָם וְעֲנִיָנָם
 76 שֶׁל חַיּוֹת הַקּוֹדֵשׁ הוּא לְפַעוּל עֲנִיָן
 77 הַתְּפַלְלוֹת שְׁלֵשֶׁת הַקּוּיִן,
 78 שְׁזָהוּ עֲנִיָן "אָדָם" תּוֹרַר שְׁמוֹרָה
 79 עַל צִיּוֹר שְׁלֵם, שֶׁל כָּל הַקּוּיִן יחד,
 80 וְהִינּוּ עַל-יָדֵיהֶם שָׁהם
 81 מְעַלִּים אֶת ה"אָדָם" לְבְּחִינַת
 82 מ"ה כמבואר לעיל.
 83 אָף צָרִיף לְהַבִּינ, הָרִי "אָדָם"
 84 בְּגִימְטְרִיָּא מ"ה, שְׁעִינּוּ בִיטוּל
 85 כְּמוֹ "נִחְנּוּ מִה", כמבואר לעיל,
 86 הִינּוּ, שְׁמַצַּד עֲצָמוֹ יֵשׁ בּוּ
 87 ב"אָדָם" בִּיטוּל, וּמִמִּלָּא, כְּתוּצָא
 88 מִהַבִּיטוּל, יֵשׁ בּוּ עֲנִיָן

1 וְצָרִיף לְהַבִּינ, הָרִי 'אָדָם' בְּגִימְטְרִיָּא מ"ה¹⁷, וְשֵׁם מ"ה שֵׁם
 2 הוּי' בְּמִלּוּי אֶל-ף - יוּי' ה"א וְאוּי' ה"א - הוּא בְּגִימְטְרִיָּא מ"ה" הוּא מוֹרָה
 3 עַל בְּחִינַת אָדָם הַעֲלוּיָן, עֲנִיָנוּ בִיטוּל וְהַתְּפַלְלוֹת, כִּי מ"ה" מִשְׁמַעוֹת
 4 בִיטוּל כְּמוֹ שְׂנִמְרָם בְּמִשְׁחָה וְאֶרְיָן "נִחְנּוּ מִה", וְאָם כֵּן, אִיף שְׂפָף לֹמֵר
 5 שֶׁה'אָדָם' הוּא בְּתַמּוּנַת
 6 שְׂלֵשָׁה קוּיִן שונים ונפרדים?
 7 אָף הַעֲנִיָן בְּזֶה, שִׁיחֵיָא
 8 הַנּוֹתַנְתָּ' הַעוֹבְדָה שְׁמִדוּבָר בְּשׁוֹשָׁה
 9 קוּיִן שונים ונפרדים היא עצמה ביאור
 10 לַעֲנִיָן הַהִתְכַלְלוֹת, כְּפִי שְׁמַמְשָׁךְ,
 11 דְּכִיּוֹן שְׂצָרִיכִים לְפַעוּל
 12 הַתְּפַלְלוֹת חִיבוּר וְשִׁלּוּב זֶה בִּזֶּה
 13 בְּשְׂלֵשָׁה קוּיִן שונים שְׁמַצַּד
 14 עֲצָמָם הֵם הַפְּכִיִים זֶה מִזֶּה,
 15 שֶׁהָרִי קוּ הַיָּמִין שְׁעִיקוֹ מִיַּד
 16 הַחֲסֵד, עֲנִיָן הַנְּתִיבָה וְהַשְּׁפַעָה, עֲנִיָנוּ
 17 הַמְּשָׁכָה וְהַתְּגַלוֹת מְלַמְעָלָה
 18 לְמַטָּה, וְקוּ הַשְּׂמַאל שְׁעִיקוֹ
 19 מִיַּד הַגְּבוּרָה, עֲנִיָן הַצְּמִצּוּם
 20 וְהַגְּבֻלָה, עֲנִיָנוּ הַעֲלָאָה שֶׁל
 21 הַתְּחַתּוֹן מְלַמְטָה לְמַעְלָה,
 22 וְנוֹסָף לְזֶה יֵשׁנוּ גַּם עֲנִיָנוּ שֶׁל
 23 הַקּוּ הַאֲמָצְעִי כְּפִי שֶׁהוּא קוּ
 24 שְׂלִישִׁי שְׁאִינוּ חֲסֵד וְאִינוּ גְבוּרָה,
 25 הִנֵּה פְּדֵי לְפַעוּל הַתְּפַלְלוֹת
 26 כּוֹלֵם שְׁכַל שְׁלוֹשֶׁת הַעֲנִיָיִים הַשּׁוֹנִים
 27 יִשְׁתַּלְּבוּ וְיִתְחַבְּרוּ זֶה בְּזֶה, וְשׁ צוּרָף
 28 בְּהַמְשָׁכָה וְהַתְּגַלוֹת שֶׁל אֹרֹךְ אֱלוּקֵי
 29 מְמָקוֹם נְעִלָה יוֹתֵר מִשְׁלוֹשֶׁת
 30 הַקּוּיִם שְׂאִלּוּ בְּטִלִּים שְׁלֵשֶׁתָם,
 31 וְהִינּוּ לְפִי שְׁמָקוֹם זֶה דְּרָגָה
 32 גְבוּהָה בְּאֱלוּקוֹת הַנְּעִלִית מִשְׁלוֹשֶׁתָם
 33 אִינּוּ בּוּ לֹא עֲנִיָן שֶׁל הַמְּשָׁכָה
 34 מִלְּמַעְלָה לְמַטָּה וְלֹא עֲנִיָן שֶׁל
 35 הַעֲלָאָה מִלְּמַטָּה לְמַעְלָה, לְהִיטוּתוֹ
 36 לְמַעְלָה מִהַמְּשָׁכָה וְהַעֲלָאָה
 37 מֵאֲחֵר שְׁמִדוּבָר בְּעִינֵי נְעִלָה וּמוֹפְשֵׁט
 38 הֵן מִהַמְּשָׁכָה' הֵן מִהַעֲלָאָה' וְאִינוּ
 39 מִגּוֹדֵר בְּאֶף אַחַת מִשְׁתֵּי הַהַגְּדוּרוֹת
 40 הַלּלוּ.
 41 וְזֶהוּ עֲנִיָן הַמְּשָׁכָה וְהַתְּגַלוֹת שֵׁם
 42 מ"ה, שְׁעִינּוּ בִיטוּל לְאֱלוּקוֹת,
 43 שְׁמַמְנוּ מִשֵּׁם מ"ה נְמַשָּׁךְ
 44 הַבִּיטוּל בְּשְׂלֵשֶׁת הַקּוּיִן

זֶה שָׁהם מְעַלִּים אֶת ה"אָדָם" לְבְּחִינַת מ"ה.
 אָף צָרִיף לְהַבִּינ, הָרִי "אָדָם" בְּגִימְטְרִיָּא מ"ה,
 הִינּוּ, שְׁמַצַּד עֲצָמוֹ יֵשׁ בּוּ עֲנִיָן הַתְּפַלְלוֹת,

(17) פִּרְדַּס שְׁעַר כַּג (שְׁעַר עֲרִכֵי הַכִּינּוּיִים) עֶרֶךְ אָדָם. עֶץ חַיִּים שְׁעַר י (שְׁעַר הַתִּיקוֹן) פ"ג.

פדה בשלום נפשי

ביאור בדרך אפשר

1 הַהֲתַפְּלוּת, שְׁזָהוּ כְּלָלוֹת עֲנִין הַמְדוּת דְּתַקוּן שֶׁהוּן בְּאוֹפֵן
 2 שֶׁל הַתְּפִלָּוֹת, כְּשׁוֹנָה מִמִּדּוּת שֶׁל 'תְּהוּ' שְׂכַל אַחַת מֵהֵן הִיא בְּתוֹקֵף גְּדוֹל
 3 לְעֲצֵמָה לְלֹא הַתְּכַלְלוֹת עִם שָׂאֵר הַמִּדּוּת (וּבמִדּוּת שֶׁל עוֹלָם הַתְּהוּ אִין
 4 הַתְּכַלְלוֹת שֶׁל 'חֶסֶד שֶׁבְּגִבּוּרָה' או 'גְּבוּרָה שֶׁבְּחֶסֶד' וְכֵן בְּשָׂאֵר הָאוֹפְנִים שֶׁל
 5 הַתְּכַלְלוֹת הַמִּדּוּת), וְאִם-כֵּן מָה
 6 נְתוּסָף בָּזָה בְּעֵינֵי הַהֲתַכְלָלוֹת
 7 (הַנוֹבַעַת מִהַבִּיטוּל) עַל-יְדֵי חַיּוֹת
 8 הַמְּרַכְּבָה שֶׁמְעַלֵּים אֶת הָאָדָם
 9 עַל-יְדֵי-זֶה שֶׁמְמַשְׁיָכִים בּוֹ
 10 עֲנִין הַהֲתַפְּלוּת וְהִי הַדְּבָר כְּכֹר
 11 קִיִּים בּוֹ מִצַּד עֲצֵם מֵהוֹתוֹ?
 12 וְיִיבֹן בְּהַקְדִּים מֵאֲמֵר רְבוּתֵינוּ
 13 וְ"ל"18 בְּגִמְרָא לְעוֹלָם יֵהָא אָדָם
 14 רַךְ כְּקִנְיָה הַמְּתַכּוּפָף בְּקָלוֹת וְאֵל
 15 יְהִי קָשָׁה כְּאֶרְזוֹ, וְהִינּוּ,
 16 שְׁמֵדוּבְרָ אֹדוּת "אָדָם",
 17 וְצָרִיף לְהַזְהִיר שְׂלֹא יֵהָא
 18 קָשָׁה כְּאֶרְזוֹ בְּגַלל הַעֲדָר הַבִּיטוּל,
 19 אֲלֵא רַךְ כְּקִנְיָה וַיִּבְטַל אֶת הַיִּישׁוּת
 20 הָעֲצֵמִית שֶׁלוֹ, שְׁזָהוּ כְּלָלוֹת
 21 הַחֲלוּקָה הַהִבְדָּל בְּאוֹפֵן כְּלָלִי שְׁבִין
 22 מְדוּת דְּתַקוּן, שֶׁהֵם בְּאוֹפֵן
 23 דְּ"רַךְ כְּקִנְיָה" בִּיטוּל וּמִמִּילָא
 24 בְּהַתְּכַלְלוֹת, לְמְדוּת דְּתַהוּ,
 25 שֶׁהֵם בְּאוֹפֵן דְּ"קָשָׁה כְּאֶרְזוֹ"
 26 לְלֹא בִיטוּל וּמִמִּילָא גַם לְלֹא הַתְּכַלְלוֹת.
 27 וְכִמוֹ שֶׁאֲנֵנוּ רוֹאִים בְּטַבְעֵם שֶׁל בְּנֵי
 28 אָדָם לְמִטָּה בְּעוֹלָם הַזֶּה, שִׁישׁ
 29 אָדָם שֶׁפֶּאֶשֶׁר עוֹשִׂים הִיפֵף
 30 רְצוּנוֹ - אֲזִי נַעֲשֶׂה זֶה שֶׁעָשָׂה הִיפֵף
 31 רְצוּנוֹ לֹא לְמִי שֶׁעָשָׂה זֹאת שׁוֹנָא,
 32 וְיִוָּרֵד לְחַיּוֹ בְּתוֹקֵף הַפַּעַס
 33 וְהַשְׁנָאָה, וְעֲנִין זֶה לְמִטָּה בְּכַנֵּי
 34 אָדָם מִסְּתַעֲפָ נּוֹבַע וְנִמְשַׁךְ מִמְדּוּת
 35 תַּקִּיפִין לְלֹא בִיטוּל וְהַתְּכַלְלוֹת
 36 דְּתַהוּ כְּפִי שִׁיְרָדוֹ לְמִטָּה
 37 בְּשִׁבְרֵת הַפְּלִים' כְּמִבּוֹאֵר
 38 בְּקַבְלָה וְחִסְיוֹת שֶׁבְּעוֹלָם הַתְּהוּ הִיוּ
 39 'אוֹרוֹת מְרוֹבִים בְּכָלִים מוֹעֲטִים' וּמֵאֲחֵר
 40 שֶׁהַכָּלִים לֹא קָלוּט אֶת הָאוֹרוֹת הַיִּיתָה
 41 'שִׁבְרֵת הַכָּלִים' וְנִיצְרוֹת שֶׁל קְדוּשָׁה יִרְדוּ וְנִפְלְוּ לְמִטָּה בְּעוֹלָם הַזֶּה וְנִתְלַבְּשׁוּ
 42 בְּדַבְרִים גְּשֵׁמִים וְחֹמְרִים, וְעַד שִׁיּוּרִים עוֹד יוֹתֵר שֶׁנַּעֲשִׂים אֲצֵל
 43 הָאָדָם בְּאוֹפֵן שֶׁל רַע גְּמוּר מִדּוּת רַעוּת שֶׁאִין בָּהֶם טוֹב.

ביאור בדרך אפשר

44 וְעַל זֶה אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ ז"ל: אֵל יְהִי קָשָׁה כְּאֶרְזוֹ עַל הָאָדָם לְהִיזָהֵר
 45 שְׁמִידוּתוֹ לֹא יִהְיֶה בְּאוֹפֵן שֶׁל מִדּוּת דְּתוּהוּ שֶׁאִין בָּהֶם בִּיטוּל וּבְרִיכוּי יִרְדוּת
 46 עֲלוּלוֹת לְהִיוֹת רַע גְּמוּר, אֲלֵא רַךְ כְּקִנְיָה, שֶׁהוּא עֲנִין מְדוּת
 47 דְּתַקוּן, וְהִינּוּ, שְׁבִיתוּן נֶאֱצְלוּ הוֹפְרָשׁוּ וְנִבְרָאוּ עַל-יְדֵי הַמַּאֲצִיל
 48 (הַבּוֹרָא) כָּלִים שִׁיכּוּלִים
 49 לְהַתְּפַלֵּל זֶה עִם זֶה (לְמַשֵּׁל, כְּלִי
 50 הַחֶסֶד וְכִלֵי הַגְּבוּרָה) בְּהַתְּפַלָּלוֹת
 51 גְּמוּרָה, וְעַד שִׁיכּוּלִים לְקַבֵּל
 52 לְקָלוּט בְּתוֹכֵם גַּם דְּבָר וְהִיפּוּכּוֹ
 53 בְּכַת אַחַת.
 54 אָמְנָם, בְּמְדוּת דְּתַקוּן' אֵף שֶׁהוּן
 55 בְּבִיטוּל וְלֹא בְּתוֹקֵף כְּמוֹ בְּתוּהוּ' אִין
 56 עֲדִין עֲנִין הַהֲתַפְּלוּת שֶׁל
 57 שְׁלוֹשֶׁת הַקְּרוּן הַשּׁוֹנִים וְהוֹפּוּכִים
 58 בְּפוּעַל, כִּי-אִם שִׁיכּוּלִים
 59 לְהַתְּפַלֵּל, וְאֵילוֹ עֲנִין
 60 הַהֲתַפְּלוּת בְּפוּעַל נַעֲשֶׂה עַל-
 61 יְדֵי עֲבוּדַת חַיּוֹת הַמְּרַכְּבָה,
 62 שֶׁהֵם מְנַשְׂאִים מְעַלִּים וּמְרוֹמָמִים
 63 אֶת הַ"כֶּסֶף" וְ"הָאָדָם" שֶׁעַל
 64 הַכֶּסֶף" שֶׁתְּהִיָּה בּוֹ הַתְּפִלָּוֹת
 65 גְּמוּרָה וְבִיטוּל אֲמַתִּי וְנִמְצָא
 66 שֶׁאִמְנָם הַבִּיטוּל אֲכֵן קִיִּים בְּ"אָדָם"
 67 (שֶׁם מ"ה) גַּם לֹלֵי פְעוּלַת חַיּוֹת,
 68 וּבְכָל זֹאת פְּעוּלַתָּן נִחְזָרָה וְחֹשֶׁבָה כִּי
 69 עֲבוּרָתָם הִיא הַגּוֹרָמַת אֶת הַהֲתַכְלָלוֹת
 70 בְּפוּעַל.
 71 וְהֵעֲנִין בָּזָה, שֶׁהַחֲלוּקָה הַהִבְדָּל
 72 שְׁבִין הַבִּיטוּל דְּמְדוּת
 73 דְּתַקוּן' שֶׁנִּמְצָא בְּעוֹלָם הַתַּקִּין
 74 אֲבָל גּוֹרָם אֶת הַהֲתַכְלָלוֹת בְּפוּעַל
 75 לְבִיטוּל שֶׁנִּפְעַל עַל-יְדֵי
 76 עֲבוּדַת חַיּוֹת שֶׁגּוֹרָם וּמְבִיא אֶת
 77 הַהֲתַכְלָלוֹת בְּפוּעַל, הוּא בְּדוּגְמַת
 78 הַחֲלוּקָה שְׁבִין בִּיטוּל הַיֵּשׁ שֶׁגַם
 79 הוּא בִיטוּל אֲבָל עֲדִין יֵשׁ מְצִיאוֹת
 80 יֵשׁ' שֶׁמְתַבְּטֵל לְבִיטוּל
 81 בְּמְצִיאוֹת הַשּׁוּא בִיטוּל מוֹחֵלֵט,
 82 נִעֲלָה וְעִמּוּק הַרְבֵּה יוֹתֵר, אוֹ
 83 בְּדוּגְמַת הַחֲלוּקָה שְׁבִין שְׁבַת
 84 תַּתְּאָה' תַּחְתּוֹנָה לְ"שְׁבַת עֵלְאָה' עֵלְיוֹנָה כִּי גַם שְׁבַת הִיא עֲנִין
 85 הַבִּיטוּל (וְלִכְּנֵן בְּשִׁבְתָּ הַמְּלֹאכּוֹת אֶסְרוּת, כִּי הַכּוֹל בְּטָל לְאַלְקוּת וְאִין
 86 מְצִיאוֹת אַחֵר) אֲבָל בְּשִׁבְתָּ עֲצֵמָה יֵשׁ שְׁתֵּי דְרָגוֹת שֶׁל בִּיטוּל. וְהִינּוּ,

18) תענית כ, סע"א. וראה לקו"ת אמור לו, ד. מטות פז, ב. ובארוכה תו"ח ד"ה בראשית (השני) פ"ז ואילך. ובכ"מ (הערה בקונטרס הנ"ל).

ביאור בדרך אפשר

1 שְׁמַצַד הַמְדוֹת עֲצָמָם, אֶפִּילוּ בְהִיּוֹתָן בְּבִטּוּל בְּאוֹפֵן שֶׁל "רַף
 2 כְּנֶגְהָ", יְכוּל לְהִיּוֹת הֶעֱנִין ד'רָאוּ מָה"19, הֵינּוּ שֶׁה"מָה" אִינוּ
 3 בְּאוֹפֵן שֶׁל בִּטּוּל מוּחֶלֶט אֲלֵא עֲדִין יֵשׁ בּוֹ מִצִּיאוֹת מִסּוּיֵמַת הַמִּצִּיאוֹת
 4 נִרְאִית וּבּוֹלֶטָה, כִּיּוֹן שְׂאָף שֵׁשְׁנּוּ עֲנִין הַבִּיטוּל, בְּחִינַת "מָה".
 5 מִכָּל-מְקוֹם אֵין זֶה בִּיטוּל
 6 אֲמָתִי שֶׁהוּא בִּיטוּל
 7 בְּמִצִּיאוֹת, אֲלֵא בְּאוֹפֵן
 8 שֶׁהַבִּיטוּל עֲצֵמוּ נִרְגַשׁ וְנִרְאָה,
 9 שְׁזָהוּ "רָאוּ מָה", שֶׁה"מָה"
 10 נִרְאֵה וְעַד שֶׁמָּזָה יְכוּל לְהִיּוֹת
 11 גַּם הֶעֱנִין דִּיצָא מִמֶּנּוּ כו' דְּבַר
 12 בְּלַתִּי רַצִּי, כִּי הַבִּיטוּל אִינוּ מוּחֶלֶט
 13 לְגַמְרִי (כְּמֵאֲמַר רַבּוֹתֵינוּ ז"ל²⁰)
 14 אֲבָרְהָם שֶׁשֵּׁם פִּילְגֶשׁוּ הִיָּה
 15 "רְאוּמָה" יָצָא מִמֶּנּוּ כו'),
 16 שְׁזָהוּ עֲנִין שֶׁל 'לְעוֹמֵת-זֶה'
 17 הִפְךָ הַקְדוּשָׁה. וְזוֹהִי פְּעוּלַת
 18 עֲבוֹדַת הַחַיִּים שֶׁהֵם מְנַשְׂאִים
 19 אֶת ה"כֶּסֶף" וְה"אֲדָם"
 20 שִׁיְהִיָּה בּוֹ בִּיטוּל אֲמָתִי
 21 מוּחֶלֶט לְגַמְרִי, לֵאלֹא שׁוּם נִתְּנָה מְקוֹם
 22 לְמִצִּיאוֹת רִישׁוֹת, אֶפִּילוּ לֹא בְּאוֹפֵן
 23 כּוֹזֵה שֶׁהַבִּיטוּל קִיָּם אֲבַל נִרְאֵה.
 24 (ד) וְעַתָּה צְרִיף לְבָאֵר מָהוּ
 25 עֲנִין ה'מְרַכְּבָה' דְּהֶאָבוֹת הֵינּוּ
 26 בְּאִיּוֹן דְּרַגְהָ שֶׁל בִּיטוּל מְדוּבֵר וְמָה
 27 עֲנִינָה וּפְעוּלָתָה.
 28 אֶף הֶעֱנִין הוּא, דְּהִנֵּה מְבָאֵר
 29 ב'אֲדָרָא זוּטָא'²¹ חֶלֶק מִסְפָּר
 30 הוֹזָהוּ ש'אֲבָא-וְאָמָא' הֵם בְּחִינּוֹת
 31 חֲכָמָה וְבִינָה שֶׁמִּשְׁלּוֹ לֵאב' וְאִם'
 32 מ'מוֹחָא סְתִימָאָה' נִפְקוּ, יִצְאוּ
 33 וְנִמְשְׁכוּ מִהַמּוֹחַ הַסְתוּם, הֵינּוּ עֲנִין
 34 הַמוֹחִין כִּפִּי שֶׁהוּא נֶעֱלַם וְלִמְעַלָּה
 35 מְגִילוּ, וְזִעִיר-אֲנָפִין בְּעֵתִיקָא
 36 אַחִיד וְתִלְיָא" וְאִילוּ בְּחִינַת
 37 הַמִּידוֹת הַעֲלִיּוֹנוֹת (הַמְכוּנוֹת "פְּנִים
 38 זְעִירוֹת") אַחֲחוֹת וְתוֹלִיּוֹת בְּבִחִינַת
 39 "עֵתִיק".
 40 וְיִוָּבֵן תּוֹכֵן עֲנִין זֶה לְמַעַלָּה בְּאֵלּוֹקוֹת
 41 עַל-פִּי הַדּוּגְמָא מִפְּחוֹת
 42 הָאֲדָם. דְּהִנֵּה, שְׂכָל הָאֲדָם
 43 (שֶׁהַמּוֹרִכִּים הַעִיקָרִיִּים שֶׁלּוֹ הֵם הַכּוֹחוֹת

ביאור בדרך אפשר

לְמַעַלָּה הֵם בְּחִינַת 'אֲבָא-וְאָמָא') נִלְקַח נּוֹבַע מִפְּנֵי הַמְשָׁכִיל
 שְׁבִנְפֵשׁ (שְׁדוּגְמָתוֹ לְמַעַלָּה הַעֲנִין בְּאֵלּוֹקוֹת שִׁכַח הַמְשָׁכִיל' שְׁבִנְפֵשׁ
 מִקְבִּיל לוֹ הוּא בְּחִינַת 'מוֹחָא סְתִימָאָה' הַמוֹחַ הַסְתוּם וְהַנְּעִלִים),
 שְׂשֵׁם בְּכוֹחַ שֵׁשׁ בְּנִפְשׁ לְהַבִּין וְלִהְשָׁכִיל לֹא נִרְגַשׁ גִּילּוּי הַשְׂכָּל
 וּבְחִינָה זֹו בְּנִפְשׁ מוּפְשֶׁט מִהַשְׁכָּלָה
 בְּפּוֹעֵל, אֲבָל הוּא הַמְקוֹר
 שֶׁמִּמֶּנּוּ נִמְשָׁף אַחֲרֵי-כֵן עֲנִין
 הַחֲקִמָה וְהַבִּינָה בְּאֵמְצָעוֹת
 הָאָדָם מִשְׁכִּיל בְּפּוֹעֵל.
 אֲמָנָם, הַמְדוֹת נִלְקַחוּ וְהוּן
 נּוֹבְעוֹת מִמְקוֹם עֲלִיּוֹן יוֹתֵר
 בְּנִפְשׁ, וְהֵינּוּ, דְּעַם הִיּוֹת
 שֶׁהַמְדוֹת נִקְרְאוֹת בְּנִים וּבָנוֹת
 לְמוֹחִין חֲקִמָה-וּבִינָה
 שְׁנִקְרְאִים 'אָב וְאִם',
 שֶׁהַחֲקִמָה נִקְרְאֵת אָב לְמַדּוֹת,
 וְהַבִּינָה נִקְרְאֵת אִם²²
 הַבְּנִים²³, אִם לְמַדּוֹת, כִּי
 הַחֲכָמָה הִיא נְקוּדַת הַעֲנִין וְהַבִּינָה הִיא
 הַסְתַּעְפוֹת וְהַתְּחַבּוּת הַדְּבַר לְפָרְטִים,
 בְּדוּמָה לְעֲנִין הַהוֹלְדָה עַל יְדֵי אָב וְאִם,
 וְאִם הַמִּידוֹת הֵן תּוֹלְדוֹת הַמוֹחִין אֵיךְ
 יִיתְכַּן שְׁשׁוֹרֵשׁ הַמִּידוֹת הוּא לְמַעַלָּה
 מְשׁוֹרֵשׁ הַמוֹחִין מִכָּל-מְקוֹם הַרִּי
 זֶה הָאֲמוּר לְעֵיל הַהַמוֹחִין הֵם בְּחִינּוֹת
 אָב וְאִם הַמּוֹלִידוֹת אֵת הַמִּידוֹת, פִּירוּשׁוֹ
 רַק שְׁעַל-יָדָם עַל יְדֵי חֲכָמָה וְבִינָה
 נַעֲשֶׂה לִידֵת וְהַתְּגַלּוֹת הַמְדוֹת
 מִן הַהֶעֱלָם כְּכוֹחוֹת בְּנִפְשׁ אֵל
 הַגִּילּוּי כְּרַגְשׁוֹת בְּפּוֹעֵל, אֲבָל
 שְׂרֵשׁ הַמְדוֹת בְּנִפְשׁ עֲצֵמָה הוּא
 מִמְקוֹם עֲלִיּוֹן יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר שׁוֹרֵשׁ
 וּמְקוֹר הַמִּידוֹת בְּנִפְשׁ.
 וְזֶהוּ תּוֹכֵן הַעֲנִין בְּנִמְשָׁל, לְמַעַלָּה
 בְּאֵלּוֹקוֹת ש'זִעִיר-אֲנָפִין
 בְּעֵתִיקָא אַחִיד וְתִלְיָא", וְשׁוֹרֵשׁ
 הַמִּידוֹת הוּא בְּחִינַת 'עֵתִיק'
 מְדוּרִיגַת 'עֵתִיק יוֹמִין' (שֶׁהִיא בְּחִינָה
 ב'כְּתוּר עֲלִיּוֹן) שֶׁלְּמַעַלָּה מִבְּחִינַת
 חֲקִמָה-סְתִימָאָה שֶׁהִיא מְקוֹר
 הַמוֹחִין, כְּמִבּוֹאֵר לְעֵיל. וְכִיּוֹן
 שֶׁהַשְׂרֵשׁ דְּבְּחִינַת זִעִיר-אֲנָפִין
 הַמִּידוֹת הוּא לְמַעַלָּה לֹא רַק מִבְּחִינַת
 חֲקִמָה-וּבִינָה, שְׁדוּגְמָתָם

(19) ראה בכ"ז לקו"ת בהר מב, ד ואילך (הערה בקונטרס הנ"ל). (20) ויק"ר פלו", ה. (21) זח"ג רצב, א. (22) תהלים קיג, ט. (23) זהר ח"א ריט, א. ח"ב פד, א. פה, ב. פרדס שם ערך אם הבנים. לקו"ת שמע"צ פח, ד. ובכ"מ.

פדה בשלום נפשי

ביאור בדרך אפשר

1 אֶלָּא לְמַעְלָה גַם מִבְּחִינַת מוֹחָא-סְתִימָאָה שׁוֹרֵשׁ הַמוּחִין. שְׁהָרִי
 2 בְּ'עִתִּיקָא אַחִיד וְתִלְיָא', וְשׁוֹרֵשׁ הַמִּידוֹת הוּא מ'עִתִּיק', לְכֵן יֵשׁ
 3 בְּכַח ה'זְעִיר-אַנְפִּין' הַמִּידוֹת שֶׁבְגִילוּי הֵם לַמְטָה מֵהַמוּחִין לְפַעוּל
 4 עֵילוּי וְלִנְשָׁא וְלִרְוּמָם גַּם בְּבְחִינַת 'אַבְא-וְאָמָא'.

5 וְעַל-פִּי-זָה יוֹכֵן עֲנִין

6 ה'מְרַכְבָּה' דְּהָאָבוֹת, דְּהִנְהָ

7 'הָאָבוֹת הֵן הֵן הַמְרַכְבָּה'

8 לְאִלְקוֹת בְּגַלְל הַבִּיטוּל הַמוּחַלֵּט שְׁלָהֶם

9 לְרַצּוֹן הַעֲלוּן, אַבְרָהָם שְׁעִיקָר

10 עֲבוּרַת ה' שְׁלוּ הִיָּה בְּקוֹ הַחֶסֶד הִנְהָ

11 מְרַכְבָּה לְסַפִּירַת הַחֶסֶד

12 דְּאֶצִּילוֹת, וְיִצְחָק שְׁעִיקָר עֲבוּרַת

13 ה' שְׁלוּ הִיָּה בְּקוֹ הַגְּבוּרָה, הִיָּה 'מִרְכַּבָּה'

14 לְסַפִּירַת הַגְּבוּרָה דְּאֶצִּילוֹת,

15 וְיִצְעָקָב שְׁעִיקָר עֲבוּרַת ה' שְׁלוּ הִיָּה

16 בְּקוֹ הַתַּפְאָרַת לְסַפִּירַת הַתַּפְאָרַת

17 (קוֹ הָאֲמָצְעִי הַמְשֻׁלַּב חֶסֶד

18 וְגִבוּרָה) דְּאֶצִּילוֹת, דְּהִינְנוּ, הַעֲנִין

19 הַכִּלְי שֶׁל הָאָבוֹת הוּא בְּחִינַת

20 זְעִיר-אַנְפִּין הַמִּידוֹת דְּאֶצִּילוֹת.

21 וְלְכֵן הָרִי הֵם כְּכּוֹחַ הַבִּיטוּל שְׁלָהֶם

22 לְאִלְקוֹת בְּבְחִינַת 'מִרְכַּבָּה', הָאָבוֹת,

23 בְּחִינַת 'זְעִיר אַנְפִּין' מְעַלִּים אֶת

24 בְּחִינַת 'אַבְא-וְאָמָא', שְׁזָהוּ

25 שְׁהֵם הָאָבוֹת עַל יַד עֲבוּרַתָם בְּבִיטוּל

26 מְעַלִּים מְנַשְׂאִים וְמוֹרֻמִּים אֶת

27 ה'כֶּסֶּא' וְה'אָדָם' שְׁעַל

28 הַכֶּסֶּא', הִינְנוּ, לֹא רַק בְּחִינַת

29 'אָדָם' סְתָם שְׁהוּא בְּחִינַת

30 זְעִיר-אַנְפִּין, אֲלָא גַם בְּחִינַת

31 אָדָם-הִרְאָשׁוֹן שְׁהוּא בְּחִינַת

32 חֲכָמָה (פְּדִיּוּעַ הַמְּבוּאָר בְּקִבְלָה

33 וְחִסְדוֹת בְּעֲנִין הַמְשֻׁמְעוֹת הַפְּנִימִית

34 שֶׁל הַכְּתוּב בְּקִהֵל מֵה' 24 שְׁמוֹ

35 וְיִמָּה שְׁם בְּנוֹ²⁵, ש'שִׁמּוֹ הוּא אָדָם

36 הִרְאָשׁוֹן וְשֵׁם בְּנוֹ הֵם הַצְּדִיקִים

37 שֶׁבְּדוֹרוֹת הַבָּאִים שֶׁהִיוּ כְּלוּלִים בּוֹ

38 וְנִמְשָׁכִים מִמֶּנּוּ וְהִינּוּ שִׁשִּׁם בְּנוֹ

39 (הַתּוֹלָדָה וְהַתּוֹצֵאָה) כְּלוּל ב'שִׁמּוֹ

40 (הַשׁוֹרֵשׁ וְהַמְּקוֹר) וְנוּבַע מִמֶּנּוּ וְכַךְ הוּא

41 גַם בְּעִנֵּין הַתְּהוּוֹת וְהוֹלְדוֹת הַמִּידוֹת

42 מֵהַמוּחִין 'מֵה' שְׁמוֹ' - חֲכָמָה, בְּחִינַת אָדָם -

43 'זְעִיר אַנְפִּין', לְהַעֲלוֹתוֹ אֶת בְּחִינַת אָדָם סְתָם לְבְּחִינַת 'כִּי לֹא

44 אָדָם הוּא'²⁶, בְּחִינַת עִתִּיקָא, בְּחִינַת הָאֵין-סוֹף, וְעַל-יְדֵי-

ביאור בדרך אפשר

45 זֶה יְהִיָּה בּוֹ בְּבְחִינַת אָדָם שְׁגַם בּוֹ יֵשׁ בִּיטוּל (שְׁהִי 'אָדָם' בְּגִימְטְרִיא
 46 "מֵה" שְׁהוּא בִּיטוּל כְּמוֹ "וְנַחְנוּ מֵה", כְּמִבּוּאָר לְעִיל, אֲבָל עַל שְׁמַעְלָה אֶת
 47 בְּחִינַת "אָדָם" סְתָם לְמִדְרִיגוֹת עֲלִיּוֹנוֹת אִלוּ, יֵשׁ בּוֹ) בִּיטוּל נְעִלָה יוֹתֵר,
 48 כְּפִי שְׁהַבִּיטוּל הוּא בְּבְחִינַת "כִּי לֹא אָדָם הוּא" וְהוּא בִּיטוּל
 49 יוֹתֵר נְעִלָה יוֹתֵר עֵמוּק מֵאִשְׁר הַבִּיטוּל
 50 שֶׁל "אָדָם" סְתָם.

51 וְזוּהִי מַעֲלַת 'מְרַכְבַּת הָאָבוֹת'

52 לְגַבִּי 'מְרַכְבַּת הַחַיּוֹת' שְׁגַם

53 מִרְכַּבַּת הַחַיּוֹת פּוֹעֵלַת עֲלֵיָּה בְּבְחִינַת

54 "אָדָם" עַל יְדֵי הַבִּיטוּל, אֲבָל הַעֲלוּי

55 שֶׁנִּפְעַל עַל יְדֵי מִרְכַּבַּת הָאָבוֹת נְעִלָה

56 יוֹתֵר, כְּפִי שֶׁמִּמְשִׁיךְ וּמִפְרָט,

57 שְׁ'מְרַכְבַּת הַחַיּוֹת' (שְׁהִיא

58 הַמְרַכְבָּה דְּעוֹלָם הַבְּרִיאָה,

59 וְלִמְטָה יוֹתֵר, הַמְרַכְבָּה

60 דְּעוֹלָם הַיְצִירָה שֶׁהֵם עוֹלָמוֹת

61 שִׁישׁ בְּהֵם נַחֲיִית מְקוּם לְמַצִּיאוֹת שֶׁל

62 נְבִרָאִים נְפִרְדִּים מֵאִלְקוֹת וְלִכֵּן הַבִּיטוּל

63 לְאִלְקוֹת שֶׁבְּעוֹלָמוֹת אֵלֶּה הוּא בְּדִרְגָּה

64 יוֹתֵר נִמּוּכָה מֵאִשְׁר הַבִּיטוּל שֶׁבְּעוֹלָם

65 הָאֶצִּילוֹת) פּוֹעֵלַת הַעֲלָאָת

66 בְּחִינַת "אָדָם" (אָדָם סְתָם,

67 בְּחִינַת זְעִיר-אַנְפִּין) לְמִדְרָגָה

68 נְעִלָּת יוֹתֵר מְכַפִּי שְׁהוּא לֹא

69 הַעֲלָאָה זוֹ, וְהוּא עֲנִין הַעֲלָאָת

70 הַמִּדּוֹת דְּ'תִקּוּן' שְׁיִוְמָשֵׁף

71 בְּהֵם אֹר נְעִלָה מְעוֹלָם הַתְּהוּוֹ

72 (שְׁשֵׁם הוּא שְׁרֵשׁ חַיּוֹת

73 הַמְרַכְבָּה), וְהִינְנוּ, שְׁיִוְמָשֵׁף

74 בְּבְחִינַת ה'בְּרוּדִים' (תִּקּוּן)

75 מִבְּחִינַת ה'נְקוּדִים' (תְּהוּוֹ)

76 כְּמִבּוּאָר בְּקִבְלָה וְחִסְדוֹת שְׁעִנִין

77 'עֲקוּדִים', נְקוּדִים' וְבְרוּדִים' הָאִמּוֹר

78 בְּצִאֵן יַעֲקֹב רֹמְזוֹ לְהַשְׁתַּלְשׁוֹת

79 הַעוֹלָמוֹת הַעֲלוּיִים מִמְּדִרְגָּה לְמִדְרִיגָה

80 שֶׁבְּתַחֲלִיל הַסַּפִּירוֹת הַעֲלוּיִנוֹת הֵם

81 בְּאֹפֶן שֶׁל 'עֲקוּדִים' (קְשׁוּרִים) בְּכִלִּי

82 אַחַד וְהַהִבְדִּילִים בִּינֵיהֶם לֹא נִיכְרִים,

83 וְאַחַר כֵּךְ הֵם בְּבְחִינַת 'נְקוּדִים' שְׁכֵל

84 אַחַת הַמְּסַפִּירוֹת הִיא כְּנֻקְדָּה בְּפִנֵּי

85 עֲצָמָה, לְלֹא הַתְּכַלּוֹת עִם הָאֲחֵרוֹת,

86 עוֹלָם ה'תְּהוּוֹ', וְאַחַר כֵּךְ בְּחִינַת 'בְּרוּדִים', עוֹלָם הַתִּיקּוּן, וְכַאֲשֶׁר עוֹלָם הַתִּיקּוּן

87 מַתְעַלָּה, יֵשׁ בּוֹ הַמְּשַׁכָּה וְהַתְּגַלּוֹת מְעוֹלָם הַתְּהוּוֹ אֲבָל מְקַל-מְקוּם, הָרִי

88 בְּחִינַת ה'נְקוּדִים' הוּא גַם-כֵּן בְּצִיּוּר 'אָדָם', אֲלָא שְׁהוּא

ביאור בדרך אפשר

ביאור בדרך אפשר

1 בְּצִיּוֹר נַעֲלָה יוֹתֵר וּלְכֵן אֵין זֶה הַתְּעֻלּוֹת גְּדוּלָה כֹּל כֵּךְ, כִּי שְׁנֵיהֶם שִׁיכִים
 2 (במובן מסוים) לאותו סוג, בחינת "אדם". אָבֵל 'מְרַכֶּכֶת הָאָבוֹת'
 3 פּוֹעֵלֶת הַעֲלָאָת בְּחֵינַת "אָדָם" (אָדָם הַרְאָשׁוֹן, בְּחֵינַת
 4 חֻקְמָה) לְבַחֲבֵינַת "כִּי לֹא אָדָם הוּא", שְׁלֹמֶעֱלָה מִבְּחֵינַת "אָדָם",
 5 שִׁיּוּמֶשֶׁף בּוֹ מִבְּחֵינַת
 6 'עֲקוּדִים' (שְׁלֹמֶעֱלָה גַם
 7 מ'נְקוּדִים'), שְׁהָאוּרוֹת הֵם
 8 עֲקוּדִים קְשׁוּרִים בְּכָלִי אֶחָד וְלֹא
 9 נִיכְרִים הַבְּדוּלִים בֵּין הַסְּפִירוֹת הַשְּׁנוּנוֹת,
 10 וּמְדִיקִים וּמְדַגִּישִׁים שֶׁהָאוּרוֹת הֵם
 11 "בְּכָלִי אֶחָד", הֵינּוּ שְׁאֲפִילּוֹ הַכְּלִי
 12 שֶׁבְּדֶרֶךְ כֹּלל עֵינֵינוּ לְהַבְלִיל וְלַהֲגִיד
 13 אֵת הָאוֹר הוּא בְּבַחֲבֵינַת אֶחָד,
 14 וּמִשֵּׁם מ'עֲקוּדִים' שְׁלֹמֶעֱלָה גַם
 15 מִתּוֹהוּ וּגַם מִתִּיקוֹן יוּמֶשֶׁף
 16 בְּבַחֲבֵינַת 'נְקוּדִים' אוֹרוֹת דִּתּוּהוּ
 17 ו'בְּרוּדִים' אוֹרוֹת דִּתִּיקוֹן.
 18 וְזֶהוּ פְּלִלוֹת עֵנִין הַתּוֹכֵן הַכְּלָלִי
 19 שֶׁל עֲבוֹדַת הָאָבוֹת בְּכִיטוּל
 20 לְאֵלוֹת בְּתַלְמִית בְּכִלִּית שִׁ"ה הֵן
 21 הַמְּרַכֶּכֶה", וּבְמִיּוּדָה יַעֲקֹב
 22 בְּחִיר שְׁבָאָבוֹת, שְׁעֲבוּדָתוֹ
 23 הִיָּתָה בְּעֵנִין הַמְּקוּלוֹת, כְּמוֹ
 24 שְׁכָתוּב²⁷ וַיִּקַּח לוֹ יַעֲקֹב מִקָּל
 25 גוֹ' וַיַּפְצֵל גוֹ' מִחֶשֶׁף הַלְכֵן
 26 אֲשֶׁר עַל הַמְּקוּלוֹת, לְהִיּוֹת עַל-
 27 יְיָיִוָה צֵאן 'עֲקוּדִים נְקוּדִים
 28 וּבְרוּדִים'²⁸, הֵינּוּ, לְפִי הַפִּירוּשׁ
 29 הַפְּנִימִי שִׁיּוּמֶשֶׁף מִלְּמַעֲלָה לְמַטָּה
 30 וַיִּתְגַּלֶּה גַם בְּחֵינַת 'עֲקוּדִים'
 31 כַּמְבֹאֵר לְעִיל.
 32 ה) וְהִנֵּה כֹּל זֶה פְּעֻלוֹ הָאָבוֹת
 33 קוֹדֵם מִמֶּת-תּוֹרָה וְאוֹ עֲבוּדָה זֶה
 34 הֵייתָה עַל יְדֵי הָאָבוֹת בְּלִבְךָ. אָבֵל
 35 לְאַחֲרֵי מִתְּ-תּוֹרָה, נִתֵּן לְכָל
 36 אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל בִּירוּשָׁה
 37 מִהָאָבוֹת הַכֹּחַ שִׁיּוּבֵל לְפַעוּל
 38 אֵת עֲבוֹדַת ה' אָבוֹת הֵן הֵן
 39 הַמְּרַכֶּכֶה", לְהַעֲלוֹת בְּחֵינַת
 40 "אָדָם שְׁעַל הַפְּסָא" לְבַחֲבֵינַת
 41 "כִּי לֹא אָדָם הוּא", עַל-יְדֵי
 42 הַתּוֹרָה וּמִצְוֹת וְלִימוּד הַתּוֹרָה
 43 וְקוִיִּם הַמְּצוּוֹת שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד

מִיִּשְׂרָאֵל פּוֹעֵל עֵילוֹ זֶה שְׁפַעְלוֹ הָאָבוֹת. וְכִיּוֹן שְׁעַל-יְדֵי לִימוּד הַתּוֹרָה
 נַעֲשִׂית הַעֲלָאָת בְּחֵינַת "אָדָם" לְבַחֲבֵינַת "כִּי לֹא אָדָם הוּא",
 הֵרִי מוּבָן, שְׁבַתּוֹרָה גּוּפָא עֲצֻמָּה צְרִיכוֹת לְהִיּוֹת שְׁתֵּי בְּחֵינּוֹת
 אֵלוֹ "אָדָם" וְלִמְעַלָּה מ'אָדָם", כִּפִּי שְׁמַמְשִׁךְ וּמִפְּטוּ.
 וְהַעֲנִין בְּזֶה, שְׁבַתּוֹרָה כְּתִיב²⁹
 אָנֹכִי הִנְי' אֶלְקִיךָ, אָנֹכִי מִי
 שְׁאֲנֹכִי³⁰, שְׁהוּא לְמַעֲלָה
 מְצִיּוֹר "אָדָם" וְהוּוֹ הַשִּׁיכּוֹת שֶׁל
 הַתּוֹרָה לְבַחֲבֵינַת "כִּי לֹא אָדָם". אֵךְ
 יֵשׁ בְּתּוֹרָה גַם בְּחֵינַת "אָדָם",
 כְּמוֹ שְׁכָתוּב³¹ זֹאת הַתּוֹרָה
 אָדָם, וְהוּא עֵנִין רַמ"ח
 פִּיקוּדִין 248 הַצִּיּוּרִים שֶׁל מְצוּוֹת
 עֲשֵׂה שְׁהֵם כְּנֶגֶד רַמ"ח אַבְרָם
 דְּמִלְכָּא³² שֶׁל הַמֶּלֶךְ, הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא, וְכֵן יֵשׁ בְּתּוֹרָה גַם שְׁס"ה
 מְצוּוֹת לֹא-תַעֲשֶׂה שְׁהֵן פְּנֵגֵד
 שְׁס"ה גִּידִים³³ שִׁישְׁנֵם לְמַעֲלָה,
 כְּכִיכּוֹל, שְׁזֶהוּ עֵנִין צִיּוֹר
 "אָדָם" כִּפִּי שְׁהוּא בְּתּוֹרָה.
 וְלִכֵּן יֵשׁ בְּתּוֹרָה שְׁנֵי הַעֲנִינִים
 דְּהַעֲלָאָה מִלְּמַטָּה לְמַעֲלָה
 וְהַמְּשַׁכָּה מִלְּמַעֲלָה לְמַטָּה, וְכְמוֹ
 הַהֲלָכוֹת וְהַמְּצוּוֹת דְּתִירוּמָה
 וּמַעֲשָׂרוֹת שְׁהֵן בְּאוֹפֵן שֶׁל
 בִּירוּר הַצּוּמָח הַגִּשְׁמִי עַל-יְדֵי
 הַעֲלָאָה מִלְּמַטָּה לְמַעֲלָה,
 וְהַהֲלָכוֹת וְהַמְּצוּוֹת דְּצִיּוּרִים
 וְתַפְּלִין שְׁהֵן בְּאוֹפֵן שֶׁל
 הַמְּשַׁכָּה וְהַתְּגַלּוֹת שֶׁל אוֹרוֹת
 אֵלוֹקִיִּם מִלְּמַעֲלָה לְמַטָּה.
 וְזֶהוּ גַם פְּלִלוֹת הַעֲנִין הַתּוֹכֵן
 הַכְּלָלִי, עַל-פִּי חֲסִידוֹת ד' הַעוֹסֵק
 בְּתּוֹרָה וּבְגִמְלוֹת חֲסִידִים
 וּמִתְּפַלֵּל עִם הַצְּבוּר", כְּדִרְשַׁת
 חַכְמֵינוּ ז"ל עַל הַפְּסוּק "פָּדָה בְּשׁוּלֹם
 שְׁס"ה מְצוּוֹת לֹא-תַעֲשֶׂה שְׁהֵן פְּנֵגֵד שְׁס"ה גִּידִים³³, שְׁזֶהוּ עֵנִין צִיּוֹר "אָדָם".
 וְלִכֵּן יֵשׁ בְּתּוֹרָה שְׁנֵי הַעֲנִינִים דְּהַעֲלָאָה וְהַמְּשַׁכָּה, וְכְמוֹ הַהֲלָכוֹת וְהַמְּצוּוֹת
 דְּתִירוּמָה וּמַעֲשָׂרוֹת שְׁהֵן בְּאוֹפֵן שֶׁל הַעֲלָאָה מִלְּמַטָּה לְמַעֲלָה, וְהַהֲלָכוֹת
 וְהַמְּצוּוֹת דְּצִיּוּרִים וְתַפְּלִין שְׁהֵן בְּאוֹפֵן שֶׁל הַמְּשַׁכָּה מִלְּמַעֲלָה לְמַטָּה. וְזֶהוּ גַם
 פְּלִלוֹת הַעֲנִין ד' הַעוֹסֵק בְּתּוֹרָה וּבְגִמְלוֹת חֲסִידִים וּמִתְּפַלֵּל עִם הַצְּבוּר",

(27) ויצא ל, לו. (28) שם לא, יב. (29) יתרו כ, ב. ואתחנן ה, ו. (30) ראה לקו"ת פינחס פ, ב. ובכ"מ. (31) חוקת יט, יד. (32) ראה תקו"ז ת"ל (עד, סע"א). (33) זח"א קע, ב.

פדה בשלום נפשי

ביאור בדרך אפשר

ביאור בדרך אפשר

1 נפשי" שהובאה בתחילת המאמר, שגמילות חסדים הוא ענין
2 ההמשכה וההשפעה מלמעלה למטה, ותפלה שבמקום
3 קרבנות תקנום³⁴ הוא ענין ההעלאה מלמטה למעלה כמו
4 הקרבנות עצמם שענינם בירור והעלאה של הרברים הבאים כקרבן, ותורה
5 היא קו האמצעי המחבר את
6 שני האופנים של 'העלאה' ו'המשכה'
7 (כשם שהקו האמצעי בספירות מחבר
8 בין חסד – המשכה, וגבורה –
9 העלאה).
10 (ו) וזהו פדה בשלום נפשי
11 גו', כל העוסק בתורה
12 ובגמילות חסדים ומתפלל
13 עם הצבור, מעלה אני עליו
14 הקדוש-ברוך-הוא מחשיב לו פאילו
15 פדאני לי ולבני מבין אומות
16 העולם. דהנה, שלשת
17 הענינים דתורה וגמילות
18 חסדים ותפלה הם שלשת
19 הקוין דהעלאה והמשכה וקו
20 האמצעי המחברם (פנוזר
21 לעיל) ולכן שלושת הרברים הללו
22 הם הענינים העיקריים של עבודת ה'.
23 ועוד זאת, שבענין התפלה
24 אמרו: המתפלל עם הצבור
25 (שהפונה בזה לאו דוקא
26 עם הצבור, אלא גם בזמן
27 שהצבור מתפלל³⁵ כמבואר
28 בהלכה), ויובן על-פי מה
29 שכתוב בגמרא³⁶ שלכאורה יש
30 סתירה בין שני פסוקים, בפסוק אחד
31 כתיב³⁷ פה' אלקינו בכל
32 קראנו אליו היינו שהקדוש-ברוך-
33 הוא עונה לקראיו בכל עת, וכתיב³⁸
34 דרשו ה' בהמצאו דווקא.
35 והגמרא עונה ה'א זה ב'חיד שנענה
36 דווקא בזמנים מיוחדים, "בהימצאו",
37 ה'א זה בצבור שנענה. ב'חיד
38 אימת? מתי הוא הזמן שבו אף
39 היחיד נענה אלו עשרה ימים

שביין ראש-השנה ליום-הכפורים שהם עת רצון מיוחד, ומזה
מוכן, שהפעולה דתפלת הצבור במשך כל השנה כולה
היא כמו הפעולה דתפלת היחיד בעשרת ימי תשובה,
בהמצאו גו' בהיותו קרוב, שהוא ענין התעוררות רחמים
רבים מלמעלה על המתפללים,
שזהו מידת התפארת, מידת הרחמים
ענינו של יעקב³⁹, קו
האמצעי, שעליו נאמר
"החוט השלישי לא במהרה
ינתק", פנ"ל מדברי
ה'ילקוט'.
ועל-ידי זה נעשה ענין
הפדיה למעלה, כביכול, פאילו
פדאני לי ולבני מבין אומות
העולם, הן הפדיה ד'ישראל,
והן פדית השכינה שגם היא
בגלות וצריכה פדיה, כי צרתם
וגלותם של ישראל היא צרת
וגלות השכינה, ולכן הפדיה
של ישראל מהגלות בין האומות
היא גם פדית השכינה מהגלות
שלה.
וזהו גם שהגאולה העתידה
תהיה על-ידי מדת הרחמים,
כמו שכתוב וברחמים גדולים
אקבצך⁴⁰, ופדויי הני'
ישובין והכתוב מדויק ואומר על
היציאה מהגלות לשון 'פדות' בדומה
לפדה בשלום נפשי וקאו ציון
ברנה ושמחת עולם על
ראשם⁴¹.

שגמילות חסדים הוא ענין
המשכה ותפלה שבמקום
ענין ההעלאה מלמטה למעלה, ותורה היא קו
האמצעי המחברם.
(ו) וזהו פדה בשלום נפשי גו', כל העוסק
בתורה ובגמילות חסדים ומתפלל עם
הצבור, מעלה אני עליו פאילו ורבני
מבין אומות העולם. דהנה, שלשת הענינים
דתורה וגמילות חסדים ותפלה הם שלשת הקוין
דהעלאה והמשכה וקו האמצעי המחברם
(פנוזר לעיל). ועוד זאת, שבענין התפלה
אמרו: המתפלל עם הצבור (שהפונה בזה היא
לאו דוקא עם הצבור, אלא בזמן שהצבור
מתפלל³⁵), ויובן על-פי מה שכתוב בגמרא³⁶
כתיב³⁷ פה' אלקינו בכל קראנו אליו, וכתיב³⁸
דרשו ה' בהמצאו. ה'א ב'חיד, ה'א בצבור.
ב'חיד אימת? אלו עשרה ימים שביין ראש-
השנה ליום-הכפורים, ומזה מוכן, שהפעולה
דתפלת הצבור במשך כל השנה כולה היא כמו
הפעולה דתפלת היחיד בעשרת ימי תשובה,
בהמצאו גו' בהיותו קרוב, שהוא ענין
התעוררות רחמים רבים, שזהו ענינו של
יעקב³⁹, קו האמצעי, שעליו נאמר "החוט
השלישי לא במהרה ינתק", פנ"ל מדברי ה'ילקוט'.
ועל-ידי זה נעשה ענין
הפדיה, פאילו פדאני לי ולבני מבין אומות העולם, והן
פדית השכינה, כי צרתם וגלותם של ישראל היא צרת וגלות השכינה, ולכן
הפדיה של ישראל היא גם פדית השכינה. וזהו גם שהגאולה העתידה תהיה
על-ידי מדת הרחמים, כמו שכתוב וברחמים גדולים אקבצך⁴⁰, ופדויי הני'
ישובין וקאו ציון ברנה ושמחת עולם על ראשם⁴¹.

(34) ברכות כו, א-ב. (35) ראה שו"ע אדה"ז או"ח ס"צ ס"י (הערה בקונטרס הנ"ל). (36) ר"ה יח, א. יבמות מט, ב. וראה רשימות הצ"צ בתהלים שם (הערה בקונטרס הנ"ל). (37) ואתחנן ד, ז. (38) ישעי' נה, ו. (39) ראה תניא פמ"ה. וראה זהר ח"א פז, ב. ח"ג לח, א. ובכ"מ. (40) ישעי' נד, ז. (41) שם לה, יו"ד. נא, יא.